

ਅਮੋਲ ਰਤਨ ਸਿੰਘ, ਜੇ.

ਭਰਪੂਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਜਵਾਬਦੇਹ

2013 ਦਾ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 3707

ਮਈ 15, 2017

(A) *ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963—S.3—ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1908—O.14 RI.1—ਸਿਵਲ ਸੂਟ— ਸੀਮਾ—ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਗੈਰ-ਫ੍ਰੇਮਿੰਗ—ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।*

ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਇੱਥੇ ਲੜੀ ਨੰ. (vii) ਵਿੱਚ ਫਰੇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਬ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਫਰੇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੀਮਾ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮੁੱਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸੀ. ਨੰਬਰ (vii) ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇੱਥੇ ਉੱਪਰ.

(ਪੰ: 42)

(B) *ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872—ਸੈਕਸ਼ਨ 63, 68 ਅਤੇ 69— ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ—ਸਬੂਤ ਦਾ ਮਿਆਰ—ਗੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 63 ਅਤੇ 68 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ—ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਗਵਾਹ ਜ਼ਿੰਦਾ ਨਾ ਹੋਣ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 69 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।*

ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਉਲਟ, ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਵੀ, ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 68 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ, ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਦੇ ਨਾਲ, ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਗਵਾਹ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਵਸੀਅਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

(ਪੰ: 43)

(C) *ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ, 1872—S.69—ਇੱਛਾ ਦਾ ਸਬੂਤ—ਸੈਕਸ਼ਨ 69 ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਹੈ; ਪਹਿਲਾ, ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ*

ਵਿੱਚ, ਤਸਦੀਕ ਉਸ ਗਵਾਹ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 69 ਦੀਆਂ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ; ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਤਸਦੀਕ ਹੈ

ਉਸ ਗਵਾਹ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਲਈ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇਹ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.3 ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਵਾਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਵਸੀਅਤ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡ ਸਹੇੜਾ ਦੇ 70 ਸਾਲਾ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਅਧਿਆਪਕ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ 2) ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਗਵਾਹ ਹਜ਼ੂਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਹਿ-ਪਿੰਡ ਵਾਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 4-5 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ 92 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ, ਜੋ ਕਿ 16.05.1994 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(ਪੰ: ੫੮)

(D) ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ, 1872—S.63, 68 ਅਤੇ 69—ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਚ ਦੇਰੀ—ਜਦੋਂ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ—ਸਮੱਗਰੀ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਉਦੋਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਸੀ। ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪੱਖ- ਭਾਵੇਂ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਸੀਅਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ, ਪਰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇਗੀ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ , ਅੱਗੇ, ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ 28 ਸਾਲ ਬਾਅਦ, 1990 ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 3 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਵਕਫ਼ਾ ਵੀ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਵਸੀਅਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕੇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੰਨਾ ਲੰਬਾ ਅੰਤਰ ਕਿਸੇ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। . ਇਹ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੇ ਪੂਰੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿਚ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ। ਕਦੇ ਉਸਦੀ ਧੀ ਨਾਲ, ਕਦੇ ਉਸਨੂੰ ਮਿਲਣ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਕਦੇ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਧੀਆਂ ਨਾਲ, ਉਸਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਉਸਦੀ ਪੂਰੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਜਾਪਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ, ਭਾਵ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਇੰਤਕਾਲ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਲਿਆ, ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ, ਇੱਛਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਸੀਅਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇਗੀ।

(ਪੰ: ੬੩)

(E) *ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ, 1872—S.63—ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ—ਮਨ ਦੀ ਬੇਬੁਨਿਆਦਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ—ਅਭੌਤਿਕ, ਜਦੋਂ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।*

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1962 ਵਿੱਚ ਵੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ DW1 ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗਵਾਹੀ, ਭਾਵ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ "ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਚੇਤ ਸੀ"। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਬਿਆਨ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਯੋਗ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਨੇ 1962 ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਨ ਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸੀ। DW1, ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ।

(ਪੰ: ੬੬)

(F) *ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ, 1872—S.63—ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ—ਕੁਦਰਤੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਤੀਜੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ—ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ, ਜਦੋਂ ਵਸੀਅਤ ਵਿਚ ਕੁਦਰਤੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੋੜਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆ।*

ਮੰਨਿਆ ਕਿ, ਇਸਲਈ, ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਸੀਅਤ ਟੈਸਟੈਟ੍ਰਿਕਸ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਯੰਤਰ ਵਿੱਚ, ਕੁਦਰਤੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੋੜਨ ਦਾ ਚੰਗਾ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਕਿ ਟੈਸਟੈਟ੍ਰਿਕਸ ਦੀਆਂ ਦੋ ਧੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮਰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਦੋ ਦਾ ਵਿਆਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਵੀ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ; ਪਿਤਾ ਨੇ ਟੈਸਟੈਟ੍ਰਿਕਸ ਦੀ ਹਰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ (ਮੁਦਈ) ਨੇ ਵੀ ਉਸਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕੁਦਰਤੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ।

(ਪੰ: ੬੭)

(G) *ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963—ਆਰਟਸ.58 ਅਤੇ 65—ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ, 1872—S.63—ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ—ਟੈਸਟੈਟ੍ਰਿਕਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ 3 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਮੁਕੱਦਮਾ—ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਮਾਂ-ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ।*

ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੀ

ਮਲਕੀਅਤ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਸੰਪੱਤੀ, ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਟੈਸਟਾਟਰਿਕਸ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ,

ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 58 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ। ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਭਾਗ III ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਨੁਛੇਦ 56 ਅਤੇ 57 ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਦੇ ਜਾਅਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਯੋਗ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਅਨੁਛੇਦ 58 ਇੱਕ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਧਾਰਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। . ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਭਾਵ ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੋ ਧਾਰਾ 56 ਅਤੇ 57 ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 58 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਉਹ ਸਮਾਂ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ।

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਉਸ ਕੋਣ ਤੋਂ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਦੇਖ ਕੇ, ਇਹ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀ ਮੌਤ 09.06.1990 ਨੂੰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ, 08.06 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। 1993 ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਭਾਗ V, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 65, ਜੋ ਭਾਗ V ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਜਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਆਜ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀਮਾ 12 ਸਾਲ ਹੈ, 12 ਸਾਲ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ 12 ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਵੈਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਪੰ: ੭੧)

ਤਰੁਣਵੀਰ ਵਜ਼ਿਸ਼ਟ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ

2013 ਦੇ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 3707 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਅਤੇ 2013 ਦੇ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 3776 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਲਈ।

ਜੈਦੀਪ ਵਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ

2013 ਦੇ RSA ਨੰਬਰ 3707 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਲਈ ਅਤੇ

2013 ਦੇ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 3776 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ।

ਅਮੋਲ ਰਤਨ ਸਿੰਘ, ਜੇ.

(1) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, 24.08.1995 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਬ ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਖਰੜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਹਨ।

ਮੁਦਈ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ (ਹੁਣ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਹੈ

ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਾਂ), ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਦੋਨਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ, ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ 24.08.1995 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਅਜੇ ਵੀ ਸਿਰਫ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲਟਾ ਕੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੂਜਾ ਮੁੱਦਾ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ 3 ਵੇਂ ਅਤੇ 4 ਵੇਂ ਮੁੱਦੇ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਦਈ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਗਿਰਵੀ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੂਸਰਾ ਅਤੇ 3 ਵੇਂ ਅਤੇ 4 ਵੇਂ ਮੁੱਦੇ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।

(2) ਸਿੱਖਿਅਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ (2000 ਦੀ RSA ਨੰ. 604) ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ, ਮਿਤੀ 17.08.2006, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“ਸਬੰਧਤ ਵਸੀਅਤ 30.03.1962 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮੌਤ 19.06.1990 ਨੂੰ ਹੋਈ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇਸ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇਹ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦਿਆਲ ਕੌਰ ਅਤੇ ਕਾਕੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦਾ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਦਾ ਪਤਾ ਉਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 5-6 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਲੱਗਾ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਗੁਰਦਿਆਲ ਕੌਰ ਅਤੇ ਕਾਕੇ ਦੀ ਮੌਤ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਰਹੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਅਤੇ ਮਾਪ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਦੀ ਪੁੱਤਰੀ ਇਕਬਾਲ ਕੌਰ ਦੇ ਘਰ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ

ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਸੀ।

(3) ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ 2008 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7250 (2007 ਦੇ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 1400 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ) ਰਾਹੀਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ (ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ) ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਦੋਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(4) ਮਿਤੀ 12.12.2008 ਦੇ ਉਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 18.03.2013 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਕ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ, ਮਰਹੂਮ ਮੁਦਈ (ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ) ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀਅ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ, ਭਾਵ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ (ਡਿਆਲੋ @ ਗੁਰਦਿਆਲ ਕੌਰ)।

(5) ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, 2013 ਦੇ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 3707 ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਹਨ, (ਦਿਆਲੋ @ ਗੁਰਦਿਆਲ ਕੌਰ, ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀ ਪੁੱਤਰੀ) ਅਤੇ ਤੀਜਾ ^{ਅਪੀਲਕਰਤਾ} ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਹੈ। ਸੂਟ, ਕਾਕੋ ਵੀ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀ ਧੀ।

ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਮੁਦਈ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਭਾਵ 2013 ਦੀ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 3776, ਮੁਦਈ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 2013 ਦੇ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 3707 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਨ, ਭਾਵ ਕਾਨੂੰਨੀ। ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਾਰਸ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਖੁਦ, ਬਾਕੀ ਚਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਭਰਾ ਹਨ, ਭਾਵ ਮੁਦਈ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਾਕੀ ਚਾਰ ਪੁੱਤਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫਾਰਮਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(6) ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਤੱਥ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਹਨ, ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਮੁਦਈ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 305/17.07.1993 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 56 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 7 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਲ 1988-89 ਦੀ ਜ਼ਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਿੰਡ ਘੜੂਆਂ, ਤਹਿਸੀਲ ਖਰੜ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ, 30.03.1962 ਦੀ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਮਾਂ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਥਮਾ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਲੇ ਖੇਤ

ਨੰ. 25, ਖਸਰਾ ਨੰ. 39 ਦੇ ਸਬਖੇ ਵਿੱਚ ਛੁਡਾਈ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਬਾਰੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵੀ ਮੰਗੀ, ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਛੁਡਾਉਣ ਦੀ ਮਿਆਦ 30 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੀਤ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਮੌਰਗੋਜ਼ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ।

(7) ਮੁਦਈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ 09.06.1990 ਨੂੰ ਰਾਜਪੁਰਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਮੁਦਈ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੁੱਤਰੀ ਇਕਬਾਲ ਕੌਰ ਦੇ ਘਰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਮੁਦਈ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਿਤਾ ਬਿਜਲਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਖੁਦ ਉਸ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੰਦਰੁਸਤ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਮਨ, ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ।

ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਧੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਮੁਦਾਲੇ ਹੀ ਜਿਉਂਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ “ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ” ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਉਸ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੰਤਕਾਲ ਨੰ. 12275 ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਥੋੜਾ ਆਲਸੀ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਉਕਤ ਇੰਤਕਾਲ ਇੰਦਰਾਜ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਉਸਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ, ਉਸ ਇੰਦਰਾਜ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ, ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ 17.07.1993 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰ.305 ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਥੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਰਦਾਸਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

(8) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਦੋਵੇਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਰਹੂਮ ਮਾਤਾ, ਰਾਮ ਦੇਵੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕ ਸੀ; ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੀ ਧੀ ਦੇ ਘਰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਕਦੇ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਵੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਮਰਹੂਮ ਮਾਤਾ ਦੀ ਸੱਚੀ ਵਸੀਅਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਰੀਬ 60

ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕਤਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਦਮੇ ਕਾਰਨ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਆਪਣਾ ਦਿਮਾਗੀ ਸੰਤੁਲਨ ਗੁਆ ਬੈਠੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਅਰਥਾਤ ਬਚਾਓ ਪੱਖੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੰਤਕਾਲ ਦਾਖਲਾ

ਬਚਾਓ ਪੱਖ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਵੀ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਦਾ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(9) ਮੁਦਈ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੀ ਸਮਗਰੀ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਨਕਲ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਬ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ: -

“1. ਕੀ ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ? ਓ.ਪੀ.ਪੀ

2. ਕੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 30.3.1962 ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵੈਧ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ? ਓ.ਪੀ.ਪੀ

3. ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੇ kh/kh ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਨੰ. 25/59 ਦਾ ਵਰਣਨ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ? ਓ.ਪੀ.ਡੀ

4. ਜੇਕਰ ਮੁੱਦਾ ਨੰ. 3 ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਬੁਝ ਗਈ ਹੈ? ਓ.ਪੀ.ਡੀ

5. ਕੀ ਮੁਦਈ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ? ਓ.ਪੀ.ਡੀ

6. ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ? ਓ.ਪੀ.ਡੀ

7. ਰਾਹਤ"

(10) ਸਬੂਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ PW5 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸੁਰੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਪੁਰੀ ਦੀ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਮ ਦੇਵੀ, ਭਾਵ ਪ੍ਰੀਤਮ ਚੰਦ ਪੁਰੀ ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਮਰਹੂਮ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ, ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ; ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ (ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ) ਦਾ ਜਵਾਬੀ ਨਿਰਜਨ ਸਿੰਘ; ਅਤੇ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸਦਾ ਸਿੰਘ, ਜਿਸ ਨੇ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਹਜ਼ੂਰਾ ਸਿੰਘ/ਰੂਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ, ਸਾਬਕਾ ਪੀ.2.

(ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਬ-ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦਾ

OTHERS (*Amol Rattan Singh, Jd*)

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਲ ਗਵਾਹੀਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ

ਗਵਾਹ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ)।

ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਬ-ਜੱਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੁਰੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਪੁਰੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਸਾਲ 1962 ਦਾ ਰਜਿਸਟਰ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 30.03.1962 (ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ) ਨੰਬਰ 56 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸੀ।

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ।

ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ।

ਮੁਦਈ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦਿਆਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਕ 'ਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀ ਰਾਜਪੁਰਾ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀ ਲੜਕੀ ਇਕਬਾਲ ਕੌਰ ਦੇ ਘਰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਉਸ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ

(11) ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਸਬ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਅਤੇ ਲਿਖਾਰੀ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਐਂਟਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 1952-53 ਤੋਂ 1993-94 ਤੱਕ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀਆਂ (ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ) ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

(12) ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਪੰਜ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿੰਡ ਘੜੂਆਂ ਦੇ ਨੰਬਰਦਾਰ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਾਬੂ ਦੇਵੋ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਮਡਿਆਣਾ, (ਜਿਸ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਨ।), ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਡਾਇਲੋ (DW4) ਅਤੇ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, AOK (ਇੱਕ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ), ਜਿਸ ਨੇ ਮਿਤੀ 08.01.1953 ਦੇ ਇੱਕ ਮਤੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ DW5 ਵਜੋਂ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੌਜੂਦ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਕਤ ਗਵਾਹ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

DW1 ਨੰਬਰਦਾਰ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦਿਮਾਗੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਚੇਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨਾਲ ਕਦੇ ਪਿੰਡ ਮਡਿਆਣਾ ਅਤੇ ਕਦੇ ਪਿੰਡ ਘੜੂਆਂ ਵਿਖੇ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ DWs2, 3 ਅਤੇ 4 ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(13) ਉਪਰੋਕਤ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਬ ਜੱਜ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ

30.03.1962 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਮਿਤੀ 09.06.1990 ਤੱਕ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸੀ. ਸ਼ਕੀ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਹਾਲਾਤ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਮੁਦਈ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਵਿਚ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਭਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਸੀਅਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤਾ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦੇਵੇਗੀ।, ਉਸ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ।

ਦੂਜਾ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਿੰਡ ਘੜੂਆਂ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਗਵਾਹ, ਭਾਵ ਮੁਦਈ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1) ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ, ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਰਡ ਜਾਂ ਵੋਟਰ ਕਾਰਡ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਸਨੇ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਤੀਸਰਾ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀ ਮੌਤ ਰਾਜਪੁਰਾ ਵਿਖੇ ਉਸਦੀ ਲੜਕੀ ਇਕਬਾਲ ਕੌਰ ਦੇ ਘਰ ਹੋਈ ਸੀ, ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉੱਥੇ ਕਿਉਂ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ, ਨਾ ਇਕਬਾਲ ਕੌਰ ਨਾਲ, ਨਾ ਹੀ। ਰਾਜਪੁਰਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ।

ਚੌਥਾ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਬ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ, ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਪਿਤਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਕੇਵਲ "ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਕਿਸਮ" ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਪਿਆਰ.

ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਬ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਆਖਰੀ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ

OTHERS (*Amol Rattan Singh J.*)
ਮੁਦਈ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ
ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਸਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ
ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(14) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ, ਇਸ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ

ਨਿਬੰਧ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ **ਸਤਿਆਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ** 'ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ', ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਅਜਿਹੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਟੈਸਟਾਟਰਿਕਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(15) ਮੁੱਦੇ ਨੰ: 3 ਅਤੇ 4 'ਤੇ, ਭਾਵ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈ ਖੇਤ/ਖਟੋਨੀ ਨੰ.25/59 ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਗਿਰਵੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਕੀ ਉਸ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨਾਲ ਫੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦੇ ਸਨ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਗਈ।

ਜਮਾਂਬੰਦੀਆਂ (*ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ*) ਅਨੁਸਾਰ, ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਦਈ ਖੁਦ, ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੀਡੀਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਫੁਡਾਉਣ ਦੀ ਸੀਮਾ 30 ਸਾਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ (ਭਾਵ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 1952 ਤੋਂ) ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਇਸ ਨੂੰ ਫੁਡਾਉਣ ਦੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ।

(16) ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਅੰਕ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਖੇਵਟ/ਖਟੋਨੀ ਨੰ.25/59, ਖਸਰਾ ਨੰ.1644 (5-0), 1645 (3-0), 1646 ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ। (6-5), 1647 (6-5) ਅਤੇ 1648 (5-10) 26 ਵਿੱਘੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਪਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਖੇਤ/ਖਟੋਨੀ ਨੰ: 24/58, ਖਸਰਾ ਨੰ: 1643, 1649, ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। 1650 ਅਤੇ 1643/1 ਅਤੇ ਖਸਰਾ/ਖਟੋਨੀ ਨੰ.24/58 ਅਤੇ 26/60।

ਸਥਾਈ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਜਿਹੇ ਫਰਮਾਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜੋ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਖੇਤ/ਖਟੋਨੀ ਨੰ. 25/59 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਬਾਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ।

(17) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਕ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ (ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ), ਰੂਪਨਗਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ, ਸੰਬੰਧਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਾਰਟੀਆਂ

ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੁੱਦੇ

ਸਬ-ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਫਰੇਮ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦੇ

OTHERS (*Amal Rattan Singh, J.*)
ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ, ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। 30 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਛੁਡਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਗਿਰਵੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਰਗੇਜ ਲਈ ਵਿਚਾਰ, (ਭਾਵ ਗਿਰਵੀ ਦੀ ਰਕਮ)।

ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਵੀ ਅਸਲ ਮੌਰਗੇਜ ਡੀਡ ਪੇਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ 30 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੋ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਦਲੀਲ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਆਗਿਆਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਰਗੇਜ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(18) ਮੁਦਈ ਨੰ.2 ਨੂੰ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕੀ ਵਸੀਅਤ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵੈਧ ਵਸੀਅਤ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸੀ, ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਸੀ, 30.03.1962 ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 28 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਭਾਵ 09.06.1990 ਨੂੰ ਟੈਸਟਾਟਰਿਕਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਦੂਜਾ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮੌਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਐਕਸ.ਪੀ.5, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀ ਮੌਤ ਮਕਾਨ ਨੰ.ਬੀ-1/311, ਰਵੀ ਦਾਸ ਮੰਦਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ, ਪੁਰਾਣਾ ਰਾਜਪੁਰਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਸੀ। ਮਿਉਂਸਪੈਲਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਐਕਸ.ਪੀ.16, ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੁੱਤਰੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਇਕਬਾਲ ਕੌਰ।

ਇਹ ਅੱਗੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ, ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਵੀ DW4 ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ 5 ਤੋਂ 6 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਵੀ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਅਤੇ DWs 1 ਅਤੇ 2 ਵੀ, , ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, DW1 ਨੇ ਅੱਗੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੀ।

ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਖੋਜ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪਿੰਡ ਘੜੂਆਂ ਗਈ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ

ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਗਲ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਗਵਾਹੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਾਲ 1962 ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਠੀਕ ਦਿਮਾਗ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਦੇ ਪਿੰਡ ਘੜੂਆਂ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਨਾਲ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਝੂਠਾ ਸੀ।

ਫਿਰ ਵੀ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ DW1 ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਨੇ ਪਿੰਡ ਘੜੂਆਂ ਵਿਖੇ ਆਪਣਾ ਘਰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉੱਥੇ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਰਾਜਪੁਰਾ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ।

ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਵੀ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਲਈ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੌਤ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਿੰਡ ਘੜੂਆਂ ਵਿਖੇ ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਮਦੀਆਣਾ (ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ) ਵਿਖੇ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਰਾਜਪੁਰਾ ਵਿਖੇ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਦਈ ਦੀ ਧੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਘੜੂਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਅੱਗੇ, ਉਸਦਾ ਪਿਤਾ।

(19) ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਇੱਕ 30 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੀ ਜੋ ਉਚਿਤ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਆਇਆ ਸੀ, ਭਾਵ ਮੁਦਈ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਤੋਂ ਜਿਸ ਦੇ ਲਾਭ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਲਿਖਾਰੀ, ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸੀ। ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਲਿਖਾਰੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਜ਼ੂਰਾ ਸਿੰਘ।

ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਟੈਸਟੈਟ੍ਰਕਸ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ (ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ) ਨੇ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਖੁਦ ਵੀ ਸੀ। ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ

ਵਸੀਅਤ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਇਮਤਿਹਾਨ-ਮੁੱਖੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਹੜਾ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਕਲਰਕ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ

OTHERS (Amol Rattan Singh, J) ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। (ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਟੈਸਟੈਟ੍ਰਿਕਸ ਦਾ ਸੀ)। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਲਏ ਸਨ।

ਸਿੱਖਿਅਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਸਲ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਨੇ ਹੀ ਅੰਗੂਠਾ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਜਦਕਿ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ।

(20) ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 30 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 90 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 62 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਵੀ ਸਹੀ ਸਾਬਤ ਹੋਏ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਾਅਲੀ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਵਿਵਸਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

(21) ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤੱਥ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਟੈਸਟੈਟ੍ਰਿਕਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੁਦਈ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਗਵਾਹ ਭਾਵ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਦੂਜਾ ਗਵਾਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ (ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਮੇਂ) ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। . ਟੈਸਟੈਟ੍ਰਿਕਸ ਨੂੰ ਰਾਜਪੁਰਾ ਤੋਂ ਖਰੜ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸਦੀ ਉਮਰ 75 ਸਾਲ ਸੀ।

(22) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿ, ਪਹਿਲਾਂ, ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਨੇ 28 ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਦੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ, ਮੁਦਈ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਮਰਦ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਨੂੰ "ਤਾਈ" ਕਹਿ ਕੇ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗੀਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ੱਕੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ,

ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਬੋਝ ਪੈ ਗਿਆ।

ਫਿਰ ਵੀ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੋ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੁਦਈ ਦੀ ਧੀ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਮਰ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।

ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਮ ਦੇਵੀਸ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਰਕ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਜਨਬੀ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

(23) ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਤਰਕ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਸਬੰਧ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਇੱਕ ਤਰਕ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਰਫ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧ ਸਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁੜ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਸਲ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੀ ਕਦੇ ਵੀ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਅਗਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਾਂ ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੋਂ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖਰੀਦੇ ਸਨ।

(24) ਉਪਰੋਕਤ ਖੁਲਾਸੇ 'ਤੇ, ਦੂਜੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਬ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੇ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 5 ਵਾਂ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(25) ਆਖਰਕਾਰ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਕੁਆਲੀ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਕੁਆਲੀ ਮੁੱਦਾ ਨੰ. 1, 2 ਅਤੇ 5 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੁਆਰਾ 30.03.1962 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉੱਤੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ਾ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ qua ਬੁਝਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ

ਮੌਰਗੇਜ ਦੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ਹਾਲਾਂਕਿ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(26) ਇੱਥੇ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ, ਮੁੱਦੇ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਏ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ।

OTHERS (Amol Rattan Singh et al.) ਸਿਰਫ਼ ਬਚਾਓ ਪੱਖ, ਭਾਵ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਖੁਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ RSA ਨੰ. 604 ਆਡ 2000 ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

(27) ਇਸ ਅਦਾਲਤ (ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ) ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ, ਅਤੇ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅੰਤ ਵਿਚ ਉਹੀ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। **ਸੱਤਿਆ ਪਾਲ ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ** ਬਨਾਮ **ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ** ਦੇ ਤਿੰਨ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਅਪੀਲ **ਪੰਚੁਬਾਲਾ ਦਾਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ**², **ਹਮੀਦਾ ਅਤੇ ਹੋਰ** ਬਨਾਮ **ਮੁਹੰਮਦਾ ਖਲੀਲ**³ ਅਤੇ **ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ** ਬਨਾਮ **ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ**⁴।

ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:-

“ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਖਾਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸ਼ੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਨਾਲ ਜੋੜ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਸੀਅਤ 30 ਜੂਨ, 1946 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮੌਤ 12 ਮਾਰਚ, 1950 ਨੂੰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਵ, ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਸਾਲ ਤੱਕ ਜਿਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ। ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਨਰਸਿੰਘ ਪ੍ਰਸਾਦ ਦਾਸ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਲਏ ਗਏ ਹੋਣ। ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨ੍ਰਿਸਿੰਘ ਪ੍ਰਸਾਦ ਦਾਸ ਨੇ ਖੁਦ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਨਰਸਿੰਘ ਪ੍ਰਸਾਦ ਦਾਸ ਦੇ ਘਰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨ੍ਰਿਸਿੰਘ ਪ੍ਰਸਾਦ ਦਾਸ ਨੇ ਸਬ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਚਿਪਕਾਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮਰਥਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਮਰਥਨ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨ੍ਰਿਸਿੰਘ ਪ੍ਰਸਾਦ ਦਾਸ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਰ

ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਪਨੇ 'ਤੇ ਨਰਸਿੰਘ ਪ੍ਰਸਾਦ ਦਾਸ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਾਲੇ ਨੋਟ 'ਤੇ ਨਰਸਿੰਘ ਪ੍ਰਸਾਦ ਦਾਸ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਰਸਿੰਘ ਪ੍ਰਸਾਦ ਦਾਸ ਦੁਆਰਾ

2ਏਆਈਆਰ 1985 ਐਸਸੀ 500

3ਏਆਈਆਰ 2001 ਐਸਸੀ 2282

4ਏਆਈਆਰ 1964 ਪੰਜਾਬ 1170

ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਇਸਦਾ ਅਮਲ ਨਰਸਿੰਘ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਦਾਸ ਦੁਆਰਾ ਸਬ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਨਰਸਿੰਘ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਦਾਸ ਨੇ ਖੁਦ ਸਬ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਬੁਲਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਨਿਵਾਸ।"

(28) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ (ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ) ਦੁਆਰਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 12.12.2008 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਦਈ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਕੌਰ ਅਤੇ ਕਾਕੋ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵੰਸ਼ਾਵਲੀ ਸਾਰਣੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਅਜਿਹਾ ਪੂਰਵਜ ਇੱਕ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਸੀ। ਉਹ ਸਾਰਣੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

		ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਆਈ , ,		
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ	ਲਾਲ ਸਿੰਘ		ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ	
	,		,	
ਨਗੀਨਾ	ਵਰਿਆਮ		ਰਣ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ	ਰਮਨ ਸਿੰਘ
		ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ		
		ਰਾਮ ਦੇਵ		
		,		
ਮੰਨਾ ਸਿੰਘ		ਪ੍ਰੀਤਮ	ਬਾਸੋ ਗੁਰਦਿਆਲ	ਕੱਕੋ
ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ		ਕੌਰ (ਮੌਤ)	ਕੌਰ	ਬਚਾਓ ਪੱਖ
		(ਮੌਤ)	@ ਡਾਇਲੋ	ਬਚਾਓ ਪੱਖ
	ਰੂਪ ਸਿੰਘ		ਬਚਾਓ ਪੱਖ	ਜੋਧ ਸਿੰਘ

(ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰਣੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਦਾ, ਨਾ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਕੇਸ ਹੈ)।

(29) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ

ਉਹਨਾਂ ਅੱਗੋ:-

"i. ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵੀ ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ/ਮੁਦਈ ਨੇ ਮਾਲ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਅੱਗੇ ਵਸੀਅਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ

- ਅਤੇ ਅੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਟੈਸਟਾਟਰਿਕਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਇਸਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ।
- ii. ਮੁਦਈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿਚ ਤਣਾਅ ਸੀ।
 - iii. ਪੰਜ ਡਿਗਰੀ ਨਾਲ ਵੱਖ ਕੀਤੇ ਐਗਨੇਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜੋ ਇੱਕ ਬੁੱਢੀ ਔਰਤ ਲਈ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਆਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।
 - iv. ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਟੈਸਟੈਟ੍ਰਿਕਸ ਦੁਆਰਾ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
 - v. ਟੈਸਟੈਟ੍ਰਿਕਸ ਦੇ ਖੱਬੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੀ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਉਸਦੇ ਖੱਬੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।
 - vi. ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫੜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰੀ ਹੋਈ ਸੀ।"

ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਦਲੀਲਾਂ ਵੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ:-

- "i. ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਜਮਾਂਦਰੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਹ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਅਮਲ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- ii. ਵਸੀਅਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਮੰਨੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ 30.03.1962 ਨੂੰ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸਦੀ ਫਾਂਸੀ ਨੂੰ 30 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੁਰਾਣਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- iii. ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਛੇ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ।
- iv. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਬੁਢਾਪੇ

ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।

(30) ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1925 ਦੀ ਧਾਰਾ 63 (ਸੀ) ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦਾ ਬੋਝ ਕੈਵੀਏਟਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਵੀ ਅੱਗੇ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵਸੀਅਤ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਆਖਰੀ ਵਸੀਅਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਐਚ. ਵੈਕਟਚਲਾ ਅਯੰਗਰ ਬਨਾਮ ਵਿਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ .

ਬੀ.ਐਨ. ਬਿਮਾਜ਼ੀਆ (ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1959 ਐਸ.ਸੀ. 443), ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹੇਠਲਾ ਹਿੱਸਾ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਟੱਚਸਟੋਨ 'ਤੇ ਵਸੀਅਤ ਸਾਬਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ:- "i. ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਮਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸੁਚੱਜੀ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਅਤੇ

ii. ਜਦੋਂ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਬੇਰੁਚੀ, ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਉਸ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ

iii. ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਜਾਇਜ਼ ਸ਼ੱਕਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਦੇਹ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਠੋਸ, ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ **ਨਿਰੰਜਨ ਉਮੇਸ਼ਚੰਦਰ ਜੋਸ਼ੀ** ਬਨਾਮ **ਮਰਦੁਲਾ ਜੋਤੀ ਰਾਓ ਅਤੇ**

ors. ⁵, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਮੁਦਈ ਟੈਸਟਾਟਰਿਕਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦਾਂ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵੀ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਟੈਸਟਾਟਰਿਕਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੜ੍ਹੀ-ਲਿਖੀ ਔਰਤ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਖੱਬੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਇਆ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਸਵਾਲ (ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ) ਉਠਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਸਲਾਹ ਲੈ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਸਾਲ 1962 ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਕਿ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(31) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 90 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 (ਸੀ) ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ (ਮੌਜੂਦਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ) ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਕੁਝ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੀ: -

“ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 90 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1925 ਦੀ ਧਾਰਾ 63(ਸੀ) ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। , ਅਰਥਾਤ, ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 69 ਅਤੇ 70 ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਵਾਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਧਾਨਕ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਫਾਂਸੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ। {ਦੇਖੋ ਬੀ. ਵੈਂਕਟਮੁਨੀ ਬਨਾਮ ਸੀ.ਜੇ. ਅਯੁੱਧਿਆ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. [(2006) 13 SCC 449]}।”

ਅਨਿਲ ਕਾਕ ਬਨਾਮ ਕੁਮਾਰੀ ਸ਼ਾਰਦਾ ਰਾਜੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ

ਹੋਰ ⁶, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਬੇਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ, ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਹ ਪਹਿਲੂ.

(32) **ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ** ⁷ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਸੀਅਤ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਸਬੂਤ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਸੂਚੀ ਬਣ ਕੇ

ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: -

- i. ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਬਹੁਤ ਕੰਬਦੇ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਆਮ ਦਸਤਖਤ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੇ ਹਨ।
- ii. ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- iii. ਸੁਭਾਅ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ, ਅਸੰਭਵ ਜਾਂ ਅਨੁਚਿਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਰਸਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਜਾਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- iv. ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਭਾਅ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਮਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਾ ਜਾਪਦਾ ਹੋਵੇ।
- v. ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।
- vi. ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਖਾਲੀ ਕਾਗਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦਾ ਸੀ।
- vii. ਵਸੀਅਤ ਨੇ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਤੱਕ ਦਿਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀ।
- viii. ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਗਲਤ ਪਾਠ. ”

ਤਦ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤ ਵੀ ਕੇਵਲ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਹਾਲਾਤ ਨਹੀਂ ਹਨ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਨੂੰਨੀ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(33) ਸਿਟੋ ਵਜੋਂ, ਆਰ.ਐਸ.ਏ ਨੰ. 604 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

2000, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵੀ, ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, (ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ) ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(34) ਅਜਿਹੇ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਪਿਛਲੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਤੱਥ, ਇਸ ਦੀ ਖਾਰਿਜ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ, ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਾਇਆ ਗਿਆ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਪੈਰੇ 32 ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਨੰ. 2, ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਮੁਦਈ

OTHERS (Amal Bhattan Singh, J.)
ਸਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(35) ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸੁਰੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਪੁਰੀ, ਡੀਡ-ਰਾਈਟਰ, ਡੀਡ-ਰਾਈਟਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਜਿਸ ਨੇ 30.03.03 ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਲਿਖਵਾਈ ਸੀ, ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। 1962

ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ PW4 ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਲਗਭਗ 50-55 ਵਿੱਘੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ। 25/26 ਵਿੱਘੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਗਵਾਹ (PW4) ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਸੀ।

ਜਮਾਬੰਦੀਆਂ, ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਮ ਦੇਵੀ (ਸਾਬਕਾ ਪੀ 5) ਦੇ ਮੌਤ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਸਨ, ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਡੀਡਬਲਯੂ 1 ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਡੀਡਬਲਯੂ 2 ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਜਿਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, ਨੇ ਵੀ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ DW3 ਬਾਬੂ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ, ਡਾਇਲੋ @ ਗੁਰਦਿਆਲ ਕੌਰ, ਖੁਦ ਸੀ।

ਦੋਵਾਂ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਯੋਗੀ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

(36) ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਿਰ ਪਾਇਆ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੂਲ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਸੀ. ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਸੀਅਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਸੀਅਤ ਸੀ, ਤਾਂ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੁਦਈ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਸੀ।

ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹਨ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਸਨ।

(37) ਇਹ ਫਿਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ (ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵੱਡੇ ਗੋੜ ਵਿੱਚ), ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਮੌਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ (ਉਦਾ. ਪੀ 5) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀ ਮੌਤ

ਰਾਜਪੁਰਾ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਸੀ, ਮੌਤ ਦਾ ਸਥਾਨ ਉਹੀ ਪਤਾ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਰਾਜਪੁਰਾ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਾ ਘਰ ਹੋਣ ਦਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੀ ਪੁੱਤਰੀ ਇਕਬਾਲ ਕੌਰ, ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਐਕਸ.ਪੀ.16 ਅਨੁਸਾਰ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ 'ਕਾਊਂਟਰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ' ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀ ਮੌਤ ਪਿੰਡ ਘੜੂਆਂ ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਮਡਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।

(38) ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਇੱਕ ਖੋਜ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਕਿ ਡੀਡਬਲਯੂ 1 ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਚਾਰ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੇਤਨ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ, DW3 ਵਜੋਂ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਪਿੰਡ ਘੜੂਆਂ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਮਾਰ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, DW1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਵੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਨੇ ਘੜੂਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਮਕਾਨ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵੀ ਆ ਰਹੀ ਸੀ।

(39) ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਕਿ ਕੀ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਹੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਮੈਡੀਕਲ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਭਗ 28 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਜਿਉਂਦੀ ਰਹੀ।

ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਵਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਉਮਰ 75 ਸਾਲ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਦਿਮਾਗ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਚੰਗੀ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਲਿਖਾਰੀ, ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਿਸ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਾਰੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਜੋ ਸੰਭਵ ਸੀ ਉਹ ਕੀਤਾ, ਅਰਥਾਤ ਲਿਖਾਰੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ। -ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ (ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ) ਦਾ ਸਹੁਰਾ ਅਤੇ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ, ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ। [ਨੋਟ: ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਜਿਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਵਸੀਅਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹਜ਼ੂਰਾ ਸਿੰਘ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ PW2 ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਸਲ

OTHERS (*Amol Rattan Singh & J.*)
ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਜ਼ੂਰਾ ਸਿੰਘ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਰਹੂਮ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਾ ਨਾਂ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੁੜ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ PW1 ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੁਰੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਪੁਰੀ (ਲੇਖਕ ਦਾ ਪੁੱਤਰ) ਵੀ PW1 ਹੈ।

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੂਰਵ-ਅਧੀਨ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਉਚਿਤ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ, ਭਾਵ ਉਸ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ (ਮੁਦਈ), ਇਹ ਇਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। 30 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ, ਜੋ ਕਿ ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 90 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ।

ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ 30.03.1962 ਦੀ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਮਤਿਹਾਨ-ਇਨ-ਚੀਫ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਜਿਹੜਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਕਲਰਕ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਵੀ ਲਏ ਸਨ।

(40) ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਦਈ, ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਵਿਗੜਦੀ ਸੀ। ਰਾਮ ਦੇਵੀ, ਦੋਵੇਂ ਉਸ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੀ ਧੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਬ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਮੁਦਈ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਟੈਂਡ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਰਫ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧ ਸੀ।, ਇੱਕ ਤਰਕ ਸੀ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ,

(41) ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਰਡ ਆਦਿ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਬ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ, ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਬ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰਕ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

ਅੱਗੇ ਇਹ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਵਿਚ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਪੂਰਾ ਵੇਰਵਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕੁਦਰਤੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(42) ਦੁਬਾਰਾ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ (ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ) ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਉੱਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਉਸੇ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1925 ਦੀ ਧਾਰਾ 60(3) ਅਤੇ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਹੀ ਤਰਕ ਦੁਬਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੁਆਰਾ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 09.06.1990 ਤੱਕ, ਟੈਸਟਾਟਰਿਕਸ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਦੇਣ ਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੰਤਕਾਲ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ, ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸੁੱਟਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ, ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅਤੇ ਲਿਖਾਰੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ, ਭਾਵ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਅਤੇ ਲਿਖਤਾਂ ਨਾਲ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ "ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ"।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, (ਗਲਤੀ ਨਾਲ) ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਵਿਚ ਇਹ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦਾ ਪਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਬਿਜਲਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਸਮੇਂ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਵਿਚ ਇਹ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਆਪਣੀ ਲੜਕੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਸਮੇਂ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦਾ ਪਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਸੰਸਕਰਣ (ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਰਦੂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਸੀਅਤ ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਮੁਦਈਆਂ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਿਤਾ ਬਿਜਲਾ

OTHERS (*Amal Rattan Singh, J.*)
ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸਨਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਏ ਸਨ।

(43) ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਹੋਰ ਕਾਰਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ "ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਵਸੀਅਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ", ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦਾ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਕੇ, ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਵੀ ਜਾਅਲੀ ਅਤੇ ਮਨਘੜਤ ਕੀਤੇ ਹੋਣਗੇ। ਉਸਦਾ ਆਪਣਾ ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ।

ਅੱਗੋਂ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਵੰਸ਼ਾਵਲੀ ਸਾਰਣੀ ਤੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਪੂਰਵਜ ਸੀ, ਮੁਦਈ ਦਾ ਸਬੰਧ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ। ਆਪਣੀਆਂ ਦੋ ਹੋਰ ਧੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਜਿਉਂਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਰਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਿਆਹ ਹੋਏ, ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਨਾਲ "ਪੰਜ ਫਰਮਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ" (ਐਸਸੀ ਡਿਗਰੀ) ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਸਬੰਧ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਲਾਤ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਉਸਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

(44) ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਮਿਆਰੀ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਸੀ. ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੁਬਾਰਾ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, 30 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੁਰਾਣਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 90 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟੈਸਟੈਟ੍ਰਿਕਸ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ

ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜਾਂ 'ਤੇ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

(45) ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4, ਭਾਵ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਗਿਰਵੀ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਖੋਜ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ, ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ। ਕੇਵਲ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ, ਅਤੇ ਖੁਦ ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ, 2000 ਦੇ ਆਰ.ਐਸ.ਏ. ਨੰ. 604 ਅਤੇ 2008 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 7250 ਰਾਹੀਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਹੱਕ

ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਫਿਰ ਵੀ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ, ਇਹ ਅੱਗੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁੱਖ ਨੋਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਗਿਰਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮੁੱਦਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਫਰੇਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਇਹ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(46) ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜੇ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ (ਮੁੱਦੇ ਨੰ. 3 ਅਤੇ 4) ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹਨਾਂ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਿਕਾਰਡ.

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਤਿੰਨ ਫੈਸਲੇ, ਕਿਸੇ ਮੁਦਈ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਾ ਹੋਣ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਉਲਟ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ)।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਦੇ ਨੰ. 3 ਅਤੇ 4 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ: -

"ਇਸ ਲਈ, ਦੋਵਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁਦਈ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਣ ਤੋਂ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਵੇਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੁਣ ਦੋਹਾਂ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।"

(47) ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ, ਮੁਦਈ ਦਾ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦਾ ਹੱਕ, ਅਤੇ ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 1, 5 ਅਤੇ 6), ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ

OTHERS (*Amal Rattan Singh & J.*)
ਮੁਦਈ 30.03.1962 ਦੇ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ,

ਇਹਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ "ਸਹੀ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਹੁਣ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ"।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਰਾਹਤ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ: -

“15. ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਧਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁਦਈ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸਾਰੇ ਕੋਨਿਆਂ ਤੋਂ ਟਿਕਾਉ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਮਿਸ਼ਰਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਰ ਕੋਨੇ ਤੋਂ ਟਿਕਾਉ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ 07.09.1995 ਦੀ ਦੀਵਾਨੀ ਅਪੀਲ ਨੰ.236 ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ 27.09.1995 ਦੀ ਦੀਵਾਨੀ ਅਪੀਲ ਨੰ.241, ਮਿਤੀ 24.08.1995 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਦੋਵਾਂ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਦਈ 56 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 7 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 1643 (13-15), 1649 (5-18) ਸੀ। , 1656 (8-16), ਖੇਵਟ/ਖਟੋਨੀ ਨੰ. 24/58, ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਲੇ ਖਸਰਾ ਨੰ. 1644 (5-0), 1645 (3-0), 1646 (6-5), 1647 (6-5) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।) ਅਤੇ 1648 (5 10) ਖੇਵਟ/ਖਟੋਨੀ ਨੰ. 25/59 ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਲੇ ਖਸਰਾ ਨੰ. 1643/1 (2-0) ਖੇਵਟ/ਖਟੋਨੀ ਨੰ. 26/60 ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਸਾਲ 1988 ਦੀ ਜ਼ਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਅਨੁਸਾਰ -89, ਪਿੰਡ ਘੜੂਆਂ, ਤਹਿਸੀਲ ਖਰੜ, ਤਤਕਾਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਪੜ, ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। (ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਾਰੀਖ ਅਤੇ 13.03.1962 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਡਿਕਰੀ ਸ਼ੀਟ)।

(48) ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਜੋ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨੋਟ ਵਿੱਚ 30.03.1962 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਡਿੱਗਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹੈੱਡ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੇਤ/ਖਟੋਨੀ ਨੰ.25/59 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ।

(49) ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੁਣ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ

ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵੈਧ ਵਸੀਅਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੀ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨੋਟ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁੱਦੇ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਦੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਉਹ ਮੁੱਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫਰੇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(50) ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਹਰੇਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹਰੇਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(51) 2013 ਦੇ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 3707 ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਵਾਲ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ:-

- i) ਕੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਪਦਾਰਥਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ?
- ii) ਕੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅੰਕ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 4 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖੋਜਾਂ ਵਿਪਰੀਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ?
- iii) ਕੀ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਨਾ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ Ex.P2 ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਲੀਗੇਟੀ ਟੈਸਟਾਟਰਿਕਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦਾ ਭਤੀਜਾ ਹੈ, ਨੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ?
- iv) ਕੀ ਇਕਬਾਲ ਕੌਰ ਜਾਂ ਰਾਜਪੁਰਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਧੀ ਇਕਬਾਲ ਕੌਰ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆ ਰਹੀ ਸੀ, ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕਰਨਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਪੂਰੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ?
- v) ਕੀ ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਣਾਅ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਨੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ

ਉਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕੀਤੀ ਹੈ?

- vi) ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਸੀਅਤ Ex.P2 ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਸੱਚੀ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਹੈ?
- vii) ਕੀ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ?
- viii) ਕੀ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਦੇ ਨੰ. 3 ਅਤੇ 4 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਰੈਸ-ਜੁਡੀਕੇਟਾ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

2013 ਦੇ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 3776 ਵਿੱਚ, ਭਾਵ ਮੁਦਈ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਤਿੰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਵਾਲ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ:-

- i) ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਅਧੀਨ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾਲ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ?
- ii) ਕੀ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅੱਜ ਤੱਕ ਛੁਡਾਈ ਗਈ ਹੈ?
- iii) ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮੋਹਰੀ ਠੋਸ ਅਤੇ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਦੇ ਕੇ ਮੁੱਦੇ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੋਵਾਰੀ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ?
- iv) ਕੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਸਾਰੇ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਗਲਤ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ?

2013 ਦੇ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 3707 ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ

(52) ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਲੜੀ ਨੰਬਰ (vii) ਵਿੱਚ ਫਰੇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਬ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੀਮਾ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮੁੱਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਉਪਰੋਕਤ ਲੜੀ ਨੰਬਰ (vii) 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।

ਰੈਜ਼ਿਊਡੀਕੇਟਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਦੌਰ (ਭਾਵ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਇਸ ਸਮੇਂ ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ)। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਗਿਰਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਮੁੱਦੇ, ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਉਸ

ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। , ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 2013 ਦੇ RSA ਨੰਬਰ 3707 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

- i) ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਸੀਅਤ Ex.P2 ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਸੱਚੀ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਹੈ?
- ii) ਕੀ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ?
- iii) ਕੀ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਦੇ ਨੰ. 3 ਅਤੇ 4 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਰੈਸ-ਜੁਡੀਕੇਟਾ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

(53) ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ 30.03.1962 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਇੱਕ ਵੈਧ ਵਸੀਅਤ ਹੈ, ਜੋ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਅਵੈਧ ਵਸੀਅਤ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਉਲਟ, ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਗਵਾਹ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਜੇ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਵਸੀਅਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

(54) ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1925 ਦੀ ਧਾਰਾ 63, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:-

ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1925

" 63. ਅਣ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ । -ਹਰੇਕ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਇੱਕ ਸਿਪਾਹੀ ਨਾ ਹੋਣਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸਲ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, [ਜਾਂ ਇੱਕ ਏਅਰਮੈਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਜਾਂ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ,] ਜਾਂ ਇੱਕ

ਸਮੁੰਦਰ 'ਤੇ ਮਲਾਹ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ: -

- (a) ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਪਣਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਲਗਾਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

OTHERS (Amol Rattan Singh, J)

(b) ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ, ਜਾਂ ਉਸ ਲਈ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ ਕਿ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ।

(c) ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਵਸੀਅਤਕਰਤਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਦਸਤਖਤ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਰਸੀਦ; ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰੇਗਾ, ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਵਾਹ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।"

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 1925 ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63(ਏ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਹਰ ਪੱਖ 'ਤੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਟੈਸਟਾਟਰਿਕਸ, ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦਾ ਅੰਗੂਠਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵਸੀਅਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਪਰ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਸੀਅਤ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ। ਉਸ ਉੱਤੇ ਬੇਲੋੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ।

ਇਸ ਲਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਫਿੰਗਰਪ੍ਰਿੰਟ ਮਾਹਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੇ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੇਲੋੜੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਵਿਕਲਪਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ, ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਟੈਸਟੈਟ੍ਰਿਕਸ ਦੇ ਹੋਣ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਕੀ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਵੀ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਫਿਲਹਾਲ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।

ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਝੂਠ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਜਾਂ ਗਲਤ ਸਾਬਤ ਕਰੇ।

(55) 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 (ਬੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ

ਦਸਤਖਤ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਚਿਪਕਾਇਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੋ। ਇਸ 'ਤੇ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਹ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਅਸਲ ਵਸੀਅਤ (ਜੋ ਉਰਦੂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅੰਗੂਠਾ। ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਪੰਨੇ 'ਤੇ, ਉਹਨਾਂ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਦੇਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਪੰਨਿਆਂ ਦੇ ਹਾਸ਼ੀਏ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਲਿਖਤ ਦੇ ਹੇਠਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 63 (ਬੀ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਟੈਸਟੈਟਰਿਕਸ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਉਸ ਦੇ ਹੋਣ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(56) ਫਿਰ 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਨੌਰੰਗ ਸਿੰਘ, ਹਜ਼ੂਰਾ ਸਿੰਘ (ਪਿੰਡ ਸਹੇੜਾ ਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਸਰਪੰਚ) ਅਤੇ ਨਾਗਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੇ, ਭਾਵ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਨੌਰੰਗ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਨੇ ਦੇ ਹਾਸ਼ੀਏ ਵਿੱਚ, ਟੈਸਟੈਟਰਿਕਸ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਜ਼ੂਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਨਾਗਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੰਨੇ ਦਾ ਹਾਸ਼ੀਏ, ਦੁਬਾਰਾ ਟੈਸਟੈਟਰਿਕਸ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ।

ਹਜ਼ੂਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਨਾਗਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਸਬ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਪਹਿਲੇ ਪੰਨੇ ਦੇ ਉਲਟ, ਮੁਦਈ ਸਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵੀ ਉਸ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਟੈਸਟੈਟਰਿਕਸ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਾਲ। ਦੁਬਾਰਾ ਸਮਰਥਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣਾ।

(ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਰਦੂ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਸੰਸਕਰਣ (ਗੁਰਮੁਖੀ -ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ) ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਖੀ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾਲ ਆਈ ਹੈ)।

ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹਨ (ਪਹਿਲੇ ਪੰਨੇ ਦੇ ਉਲਟ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ) ਨਾਗਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ, ਇਸ ਛਾਪ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਆਪਣਾ ਨਾਂ, ਫਾਰਸੀ ਲਿਪੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਤੀਜੇ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਦੋ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਟੈਸਟੈਟਰਿਕਸ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਸੰਸਕਰਣ ਅਨੁਸਾਰ ' ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਲਿਖਾਰੀ ਦਾ ਨਾਮ,

ਪ੍ਰੀਤਮ ਚੰਦ ਪੁਰੀ, ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦਿੱਖ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿੱਚ

OTHERS (*Amal Rattan Singh & L*)

ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਉਪ-ਅਧੀਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਨੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਟੈਸਟਾਟਰਿਕਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵੀ ਉਕਤ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਪੰਨਿਆਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ, ਜੋ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਵੀ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਹੀਂ ਚਿਪਕਾਏ ਗਏ ਹੋਣਗੇ। , ਜੇਕਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(57) ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਸੀਅਤ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਹੈ।

ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872

"68. ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਅਮਲ ਦਾ ਸਬੂਤ।- ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਜੇਕਰ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਜਿਉਂਦਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇ: [ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੰਡੀਅਨ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 (1908 ਦਾ 16) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।]"

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਦੇ ਜਿੰਦਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਵਸੀਅਤ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

" 69. ਸਬੂਤ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। —ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਸ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਹੱਥ ਲਿਖਤ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਉਸ ਦੀ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਹਨ

ਵਿਅਕਤੀ।"

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਸੀਅਤ ਸਾਲ 1962 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਟੈਸਟਾਟਰਿਕਸ ਦੀ ਮੌਤ ਜੂਨ 1990 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ, ਭਾਵ 28 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਵੀ ਹੁਣ ਜ਼ਿਉਂਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਟੈਸਟਾਟਰਿਕਸ ਦੀ ਉਮਰ ਖੁਦ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਉਮਰ 100 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਸਦੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਉਸਦੀ ਉਮਰ 75 ਸਾਲ ਸੀ।

(58) ਧਾਰਾ 69 ਵਿੱਚ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ; ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਕਿ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਤਸਦੀਕ ਉਸ ਗਵਾਹ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇਹ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਹਨ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.3 ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਵਾਬੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਵਸੀਅਤ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡ ਸਹੇੜਾ ਦੇ 70 ਸਾਲਾ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਅਧਿਆਪਕ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ 2) ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਗਵਾਹ ਹਜ਼ੂਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਹਿ-ਪਿੰਡ ਵਾਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 4-5 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ 92 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ, ਜੋ ਕਿ 16.05.1994 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(59) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 69 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਫਿਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਟੈਸਟਾਟਰਿਕਸ, ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਾਰੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਲਿਖਾਰੀ ਅਤੇ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਰਜ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਭ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਖੁਦ ਮੁਦਈ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੋਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜਪੁਰਾ ਵਿਖੇ ਉਸਦੀ ਧੀ ਇਕਬਾਲ ਕੌਰ ਦੇ ਘਰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਪਿਤਾ ਉਸਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਜਮਾਂਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। P3, P4, P6 ਤੋਂ P11

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਲ 1979-80 ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰਾਮ ਦੇਵੀ, ਸਾਬਕਾ P5, ਦਾ ਮੌਤ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਵੀ Ex.P13 ਵਜੋਂ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ

OTHERS (*Amal Rattan Singh, I*)
ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਅਤੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਕਲਰਕ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਲਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ।

ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ 'ਤੇ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਸਨ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ। ਕਿ ਦਸਤਖਤ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ (ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ) ਦੇ ਸਨ।

(60) ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਵਸੀਅਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਸਹੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਸੇ ਲਿਸ ਵਿੱਚ (2008 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 7250 ਵਿੱਚ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਅਤੇ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:-

“ਜਿੱਥੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧੋਖਾਧੜੀ, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਜਾਂ ਬੇਲੋੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਬੂਤ ਦਾ ਬੋਝ ਕੈਵੀਏਟਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ। (ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪੈਰਾ 11)।

ਅਜਿਹਾ ਹੀ *ਸ਼੍ਰੀਦੇਵੀ* ਬਨਾਮ *ਜੈਰਾਜਾ ਸੈਟੀ*⁸, *ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੋਹਨ ਕੁਲ @ ਨਾਨੀ ਚਰਨ ਕੁਲ ਅਤੇ ਅਨਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੋਇਆ ਹੈ।* ਬਨਾਮ *ਪ੍ਰੀਤਮਾ ਮੈਟੀ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ.*⁹ ਅਤੇ *ਬਾਬੂ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਹਾਇ @ ਰਾਮ ਸਿੰਘ*¹⁰।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ (ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ) ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਇੰਨੀ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਰਨ ਸੀ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ

ਫਿੰਗਰਪ੍ਰਿੰਟ ਮਾਹਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ, ਜਾਂ ਹੋਰ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਟੈਸਟਾਟਰਿਕਸ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਸਤਖਤਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ

ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮਾਤਾ, ਰਾਮ ਦੇਵੀ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਠੋਸ ਦਲੀਲ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ, ਭਾਵੇਂ ਲਏ ਗਏ ਹੋਣ, ਇਸ ਲਈ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਲਏ ਗਏ ਸਨ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨੇਗੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ, ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹਨ।, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, 1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 (ਏ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦਾ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੀ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬੋਲੋੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਅੱਗੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(61) ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1925 ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 68 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵਸੀਅਤ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(62) ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੁਣ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਸੀਅਤ ਇਸ ਦੇ ਆਸਪਾਸ ਦੇ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਦੇ ਟੈਸਟਾਟਰਿਕਸ, ਭਾਵ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ, ਕੀ ਉਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੋੜਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ, ਇੱਕ ਸੁਚੱਜੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਾਲੇ ਮਨ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪਹਿਲੀ ਸ਼ੱਕੀ ਸਥਿਤੀ ਮੁਦਈ ਦੀ ਖੁਦ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਹਸਤਾਖਰਕਰਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੇਵਲ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਸਮਰਥਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ।

ਅਗਲੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ੱਕੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਉਂ ਕੱਢ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਹ ਵਸੀਅਤ ਕਿਉਂ ਦੇਵੇਗੀ ਜੋ ਉਸਦਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਦੂਸਰਾ ਤੱਥ ਜੋ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਹ 1993 ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਲਿਸ ਵਿਚ, ਉਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਸਬੂਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(63) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤ ਇਕੱਠੇ ਵੇਖੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨਹੀਂ ਖੋਹੇ ਜਾਣਗੇ।

ਇਥੇ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵੰਸ਼ਾਵਲੀ ਸਾਰਣੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਪੁਰਖੇ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜ ਵਾਰ ਹਟਾਏ ਜਾਣਗੇ।

OTHERS (*Amal Rattan Singh, J.*)
ਮੁਦਈ ਵੱਲ ਮਰਹੂਮ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ " ਤਾਈ" (ਪਿਤਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ) ਵਜੋਂ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੇ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਹੀ ਸ਼ਬਦ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਰਿਸ਼ਤਾ ਇੰਨਾ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਨੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਵਸੀਅਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।, ਉਸਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ।

ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਿ ਇਹ ਵਸੀਅਤ ਸਾਲ 1962 ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦਾ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੋ ਧੀਆਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੋ ਧੀਆਂ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਰਹਿ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕੱਲੀ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਾਂ ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਸ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਸਮੇਤ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਤੋਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਕੋਲ ਜਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਹ ਹੈ ਜੋ DW1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕੱਲੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ 28 ਸਾਲ ਬਾਅਦ, 1990 ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 3 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਵਕਫ਼ਾ ਵੀ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਵਸੀਅਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕੇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੰਨਾ ਲੰਬਾ ਅੰਤਰ ਕਿਸੇ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। . ਇਹ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੇ ਪੂਰੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿਚ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ। ਕਦੇ ਉਸਦੀ ਧੀ ਨਾਲ, ਕਦੇ ਉਸਨੂੰ ਮਿਲਣ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਕਦੇ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਧੀਆਂ ਨਾਲ, ਉਸਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਉਸਦੀ ਪੂਰੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਜਾਪਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ, ਭਾਵ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੰਤਕਾਲ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਲਿਆ, ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ, ਇੱਛਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਰਾਮ ਦੇਵੀਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਸੀਅਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇਗੀ।

(64) ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ 'ਤੇ ਬੇਲੋੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਦਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਹਸਤਾਖਰਕਰਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ. ਫਿਰ ਵੀ, ਅਜਿਹਾ ਕਹਿਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਭਾਵ ਉਹ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਕਲੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹਨ, ਉਸ

ਦੇ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਰਨ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦਬਾਅ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਛੂਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ, ਉਸ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਉਣ ਸਮੇਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜਾਂ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ।

ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਕਦੇ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ (ਮਦੀਆਣਾ) ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਉਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਦੇ ਘੜ੍ਹੀਆਂ (ਮੁਦਈ ਦੇ ਘਰ) ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ 28 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ, ਜਾਂ ਅਣਜਾਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਤੋਂ, 28 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। . ਇਸ ਲਈ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਅਨੁਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸਨੇ ਇਹ ਤੱਥ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਈ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 28 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ.

ਬੇਸ਼ੱਕ, ਉਲਟ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਸੀਅਤ ਖੁਦ ਇੱਕ ਮਨਘੜਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੀ, ਤਾਂ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗਲਤ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਵਸੀਅਤ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 30 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ, ਦੋ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਉਪ-ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਘੜਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(65) ਇੱਕ ਹੋਰ ਤੱਥ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਅਜੀਬ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਨਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਰਾਹੀਂ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਗਿਰਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਆਦਿ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। , ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ

ਮਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਕਰਵਾ ਲਿਆ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਧੀਆਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਨੀਅਤ ਨੂੰ ਜਾਣਦਿਆਂ, ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਨੂੰ ਵਾਪਸ

OTHERS (*Amol Rattan Singh, J.*)
ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਾਂ ਕੀ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸੀਅਤ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਅਜਿਹਾ ਸਾਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਰਾਮ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੇਵੀ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ, ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਸ ਤੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤੱਥ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਸੀ।

(66) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੇ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਠੀਕ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗਵਾਹ (ਡੀਡਬਲਯੂ 1) ਨੇ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੀਕ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਸੀ। ਮੌਤ

ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੰਜ਼ੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੇਖਣ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੰਜ਼ੂਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਟੈਸਟਾਟਰਿਕਸ ਨੇ 30.03.1962 ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਉਸਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦੇ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ, ਜਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ।

ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਵਾਹ, ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਲਿਖਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ, ਕੇਵਲ ਟੈਸਟਾਟਰਿਕਸ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ 1962 ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ DW1 ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗਵਾਹੀ, ਭਾਵ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ "ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਚੇਤ ਸੀ"। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਬਿਆਨ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਯੋਗ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਨੇ 1962 ਵਿਚ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦਿਮਾਗੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਸੀ, ਇਸ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ.

ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਬੂਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ DW1, ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਵੀ।

(67) ਅੱਗੋਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਟੈਸਟੈਟ੍ਰਿਕਸ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ।

ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਵਸੀਅਤ ਕੇਵਲ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਮਿਲੇ, ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਛੋੜੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੋੜਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਸੀਅਤ, ਸਾਬਕਾ. ਪੀ-2, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟੈਸਟੈਟਰਿਕਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ 30-35 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਪਿਤਾ ਵੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦਾ ਟੈਸਟੈਟਰਿਕਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਕੱਲੇ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਾਈ ਗਈ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਸੀਅਤ ਟੈਸਟੈਟ੍ਰਿਕਸ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਯੰਤਰ ਵਿੱਚ, ਕੁਦਰਤੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੋੜਨ ਦਾ ਚੰਗਾ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਟੈਸਟੈਟਰਿਕਸ ਦੀਆਂ ਦੋ ਧੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮਰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਦੋ ਦਾ ਵਿਆਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਵੀ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ; ਪਿਤਾ ਨੇ ਟੈਸਟੈਟਰਿਕਸ ਦੀ ਹਰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ (ਮੁਦਈ) ਨੇ ਵੀ ਉਸਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕੁਦਰਤੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ 1962 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮਨਘੜਤ ਸੀ, ਜਾਂ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਦਬਾਅ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਦੋਵੇਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਇਕੋ ਮਿਤੀ, ਭਾਵ 30.03.1962 ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਸਨ।

(68) ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ, ਇੱਕ ਤੱਥ ਜਿਸ ਵੱਲ ਅਜੇ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਹੀ ਧੀ ਇਕਬਾਲ ਕੌਰ, ਜਿਸ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ Ex.P5. ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਦੀ

ਗੈਰ-ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਵੇਗੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਖੋਜ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ, ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੌਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ (ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਬੂਤ) ਦੇ ਨਾਲ -ਮੁਦਾਇਕ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀ ਮੌਤ ਰਾਜਪੁਰਾ ਵਿਖੇ ਮੁਦਈ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦੇ ਘਰ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। ਇਸ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਰਾਮ ਦੇਵੀਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਪਤਾ ਉਸ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਤੋਂ 4 ਤੋਂ 6 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਹੀ ਲੱਗਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ। . ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਮੁਦਈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਵੇਗੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਜਿੱਥੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਰਾਜਪੁਰਾ ਵਿਖੇ ਮੌਤ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ, ਸਾਬਕਾ ਪੀ.16 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਦਈ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦੇ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਤੇ 'ਤੇ ਹੋਈ ਸੀ।

(69) ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ, ਭਾਵ 2013 ਦਾ RSA ਨੰ. 3707 ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪੈਰੇ 52 ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1925 ਦੀ ਧਾਰਾ 63, ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 68 ਅਤੇ 69 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇੱਕ ਜਾਇਦਾ ਅਤੇ ਅਸਲੀ ਵਸੀਅਤ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ, ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(70) ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਭਾਵ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਵਿਚਵਾਨ ਸਬ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਵਾਲ ਵੀ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ 17.07.1993 ਨੂੰ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀ ਮੌਤ 09.06 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। 1990, ਅਰਥਾਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ, ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਅਤੇ ਅੱਠ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ

ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ, ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ 30 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਾਲ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵ 2013 ਦੇ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 3776, ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ *ਸਿੰਘ ਰਾਮ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ* ਬਨਾਮ *ਸ਼ਿਓ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ*¹¹, ਜਿਸ ਦੀ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 61 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਉਸ ਪਹਿਲੂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(71) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਟੈਸਟਾਟਰਿਕਸ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਕਤ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 58 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਜਿਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਭਾਗ III ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਨੁਛੇਦ 56 ਅਤੇ 57 ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਦੇ ਜਾਅਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਯੋਗ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਅਨੁਛੇਦ 58 ਇੱਕ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਧਾਰਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। . ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਭਾਵ ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੋ ਧਾਰਾ 56 ਅਤੇ 57 ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 58 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਉਹ ਸਮਾਂ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ।

ਉਸ ਕੋਣ ਤੋਂ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀ ਮੌਤ 09.06.1990 ਨੂੰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ, ਦੀ ਮਿਆਦ 08.06.1993 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਭਾਗ V, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 65, ਜੋ ਭਾਗ V ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਜਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਆਜ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀਮਾ 12 ਸਾਲ ਹੈ, 12 ਸਾਲ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਇਆ।

ਮੁਦਾਲਾ ਮੁਦਈ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ 12 ਸਾਲ ਬੀਤ

ਜਾਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਵੈਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਉਲਟ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਵੀ ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਹੈ, ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਹ ਸਵਾਲ ਵੀ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(72) ਫਿਰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਆਉਣਾ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਰਿਜ਼ਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। *ਨਿਆਇਕਤਾ*, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਗੁਆਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਅਪੀਲ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਿਤੀ 01.10.1999 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 604 ਆਫ 2000 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਮੁਢਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਸਬ ਜੱਜ, ਮਿਤੀ 24.08.1995 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਵੇਗੀ।

ਇਸ ਲਈ, 2013 ਦੇ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 3707 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਬੇਲੋੜਾ ਮੁੱਦਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ, ਭਾਵ 2013 ਦਾ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 3776, ਨਾ ਹੋਣਾ। *ਸਿੰਘ ਰਾਮਜ਼ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(73) *ਐਕਸਟੈਨਸਰ* ਵਿੱਚ ਜੋ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵ ਆਰ.ਐਸ.ਏ.

2013 ਦਾ no.3707, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

2013 ਦਾ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 3776

(74) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਜੈਦੀਪ ਵਰਮਾ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ **ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ** ਬਨਾਮ **ਸ਼ਿਓ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ**, ¹² *ਸਿੰਘ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 61(ਏ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਲਾਭਕਾਰੀ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ 30 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸਿੰਘ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ : -

"22. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਟੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 62 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੀ ਰਕਮ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ. ਉਦੋਂ ਤੱਕ, ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 61 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੀਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਇਸ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੌਰਗੇਜ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ 30 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ 'ਤੇ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।"

ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਉਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਹੈ, (ਪਰ ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ)।

(75) ਫਿਰ ਵੀ, ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠਦਿਆਂ, ਮਿਤੀ 01.10.1999 ਦੇ ਆਪਣੀ ਪੂਰਵ-ਅਦਾਲਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ

ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਗਿਰਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ

OTHERS (Amal Bhattan Singh, J.)
ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਖ ਨੋਟ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਦੂਜਾ ਦੌਰ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਖਾਸ ਖੇਤ/ਖਟੋਨੀ ਨੰਬਰ (ਨੰਬਰ 25/59), ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ/ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਮੰਗੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਦੇ ਕਾਰਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਖੇਵਟ/ਖਟੋਨੀ (1644, 1645, 1646, 1647 ਅਤੇ 1648) ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ ਵੀ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਗਿਰਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦੋ ਰਾਹਤਾਂ, ਪਹਿਲੀ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਚਲਾਈ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਕਥਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਓਵਰਲੈਪਿੰਗ ਖੇਵਟ/ਖਟੋਨੀ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ / ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(76) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, 18.03.2013 ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਰੁੱਟੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਦਲੀਲ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਵਰਗੀ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਵੱਲੋਂ ਮੁਦਈ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਭਾਵ ਮੰਨਾ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਬਿਜਲਾ ਸਿੰਘ ਕੋਲ ਬੰਧਕ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਖੇਵਟ ਅਤੇ ਖਟੋਨੀ (25/59) ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅੰਕ ਨੰ: 3 ਅਤੇ 4 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਬ-ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਿਰਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਗਿਰਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੌਰਗੋਜ ਪਹਿਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸਾਂਭਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(77) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਪੀਲ (2013 ਦਾ RSA ਨੰ. 3776) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੇ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

- i) ਕੀ ਮੁੱਦਾ ਨੰ.3 ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ 24.08.1995 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਰਾਹੀਂ ਸਬ-ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਖਰੜ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵੀ ਦਲੀਲਾਂ

ਨਹੀਂ ਸਨ। ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ?

- ii) ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਮੁਦਈ ਦਾ ਪੱਖ, ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿਰਫ਼ ਮੁੱਖ ਨੋਟ ਅਤੇ ਪੂਰਬਨਾ ਧਾਰਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਖੇਵਟ/ਖਟੋਨੀ ਨੰ. 25/59 ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ ਦੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਸੀ, ਫਿਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?
- iii) ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ?

(78) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਭਾਵ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਠੋਸ ਦਲੀਲ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਕਦੋਂ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਦੱਸੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵੇਰਵੇ, ਮੁੱਦੇ ਨੰ. 3 ਅਤੇ 4, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਬ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮਸਲਾ ਜੋ ਫਰੇਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਲੀਲ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮੁੱਦੇ.

ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908 ਦਾ ਆਰਡਰ 7 ਨਿਯਮ 1 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"1 . ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵੇਰਵੇ।- ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵੇਰਵੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ: -

- (a) ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਾਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ;
- (b) ਮੁਦਈ ਦਾ ਨਾਮ, ਵਰਣਨ ਅਤੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ;
- (c) ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾ ਨਾਮ, ਵਰਣਨ ਅਤੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;
- (d) ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨਾਬਾਲਗ ਜਾਂ ਅਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਆਨ;
- (e) ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਇਹ ਕਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ;
- (f) ਤੱਥ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ;
- (g) ਰਾਹਤ ਜਿਸਦਾ ਮੁਦਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ;
- (h) ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ

ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਛੱਡੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ; ਅਤੇ

- (i) ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਬਿਆਨ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕੇਸ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

ਆਰਡਰ 7 ਦੇ ਨਿਯਮ 3, 5 ਅਤੇ 7 ਅੱਗੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ:-

"3. ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ।- ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬੰਦੋਬਸਤ ਜਾਂ ਸਰਵੇਖਣ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਨੰਬਰ, ਮੁਦਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੇਗਾ।

XXXXX XXXXX XXXXX

(j) ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਅਤੇ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ।- ਮੁਦਈ ਇਹ ਦਰਸਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੁਦਾਲਾ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਮੁਦਈ ਦੀ ਮੰਗ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ।"

XXXXX XXXXX XXXXX

(k) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਾਹਤ।- ਹਰ ਮੁਦਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਮੁਦਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਧਾਰਨ ਜਾਂ ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਆਮ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਸੋਚ ਸਕਦੀ ਹੈ ਉਸੇ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਹੀ ਨਿਯਮ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਹਤ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

(l) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਰਾਹਤ।- ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਾਅਵਿਆਂ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(79) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਰਡਰ 7 ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਈ) ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕਦੋਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਸਨ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ) ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੇਰਵੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਮੁਦਈ

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਰਡਰ 7 ਦਾ ਨਿਯਮ 3 ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ, ਸੀਮਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਸਮੇਤ, ਇਸਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਕਿਸੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਬੰਦੋਬਸਤ ਜਾਂ ਸਰਵੇਖਣ।

ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਮਾਲ ਅਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਖੇਵਟ, ਖਟੋਨੀ ਅਤੇ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅੰਕਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਮਿਤੀ 30.03.1962 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਖੇਤ, ਖਤੋਨੀ ਅਤੇ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਰੇਕ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਖੇਤਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਖੇਵਟ ਅਤੇ ਖਟੋਨੀ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਖੇਵਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੈਂਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਹੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਖਟੋਨੀ (25/59)। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡਰ 7, ਨਿਯਮ 1(e) ਅਤੇ ਨਿਯਮ 3 ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਖੇਵਟ/ਖਟੋਨੀ ਨੰ. 25/59 ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਉਸ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ ਤਾਂ ਗੱਲ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ, ਪਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ ਹਨ। ਖੇਵਟ ਅਤੇ ਖਟੋਨੀ, ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਦੁਹਰਾਉਣਾ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਖੇਵਟ ਅਤੇ ਖਟੋਨੀ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ, ਸਿਰਫ ਮੁੱਖ ਨੋਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਵੇਰਵੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਕਦੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਕਿਹੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਕਿੰਨੀ ਜ਼ਮੀਨ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਨਿਯਮ 7 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਹੈੱਡ ਨੋਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਖੇਵਟ ਅਤੇ ਖਟੋਨੀ ਨੰਬਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਹੀਂ। ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ ਅਤੇ

ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹੋਰ ਵੇਰਵੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਰਡਰ 7 ਦੇ ਨਿਯਮ 8 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਾਅਵਿਆਂ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇ, ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਰਾਮ ਦੇਵੀ/ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਲਾਏ ਗਏ

OTHERS (*Amal Rattan Singh, I*)
ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੱਖਰੇ ਖੇਤਰ ਨੰਬਰ (ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ) ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਬ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਨੇ 1952-53 ਤੋਂ 1993-94 ਤੱਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਮਾਬੰਦੀਆਂ (ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਸਾਬਕਾ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ। ਪੀ 6 ਤੋਂ ਪੀ 11 ਅਤੇ ਪੀ 14, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਖਾਸ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਢੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਸਿਰਫ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 1908 ਦੇ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 7 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕਾਫੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

(80) ਇਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਖਾਸ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਗਿਰਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਤੱਥ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੌਰਗੇਜ ਦੀ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਬਾਰੇ; ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਗੈਰ-ਇਨਕਾਰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੂਲ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

ਬੇਸ਼ੱਕ, ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨੋਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਮੁਢਲੇ ਜਾਂ ਵਾਧੂ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇਗੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਨੁਕਸ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(81) ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਚੱਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਸਧਾਰਨ ਗੈਰ-ਵਰਣਨ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਚੱਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ; ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਹੀ ਸੀਮਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਇਸ 'ਤੇ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਣ; ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਵੇਰਵਾ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

(82) ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨੋਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦਾਅਵਾ, ਆਰਡਰ 7 ਦੇ ਨਿਯਮ 1, 3, 5, ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ 7 ਅਤੇ 8, ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ

ਦੀ ਇੱਕ ਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਆਰਡਰ 7 ਦੇ ਨਿਯਮ 14 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਨਾਲ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 3 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੇ ਮੁੱਢਲਾ ਸੰਭਾਲਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ, ਅਰਥਾਤ 2013 ਦੇ RSA ਨੰ. 3776, ਦਾ ਜਵਾਬ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(83) ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੂਜਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ 1953 ਤੋਂ 1984 ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਜਮਾਂਬੰਦੀਆਂ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਗਿਰਵੀ ਦਾ ਤੱਥ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੋਂ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਇੰਦਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਲੀਏ ਨਾਲ। ਐਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਖੁਦ ਨੁਕਸਦਾਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਨੁਕਸ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵੀ। ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ Exs.P7 ਤੋਂ P11, ਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਮੁਦਈ ਪਿਰ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(84) ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਥੋੜਾ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਦੂਜਾ ਦੌਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਵਿਚਲੇ ਇੰਦਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਵੀ ਕੁਝ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਾਲ 1960-61 ਲਈ ਇੱਕ ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਐਟਰੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਵਸੀਅਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 1644 (5-0) ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਸੀ।

1960-61 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਜਮਾਂਬੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਸਨ। , 1968-69, 1973-74, 1978-79, 1983-84, 1988-89 ਅਤੇ 1993-94। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਮਾਂਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 1960-61 ਦੀ ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 1643/1 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 2 ਵਿੱਘੇ - 0 ਬਿਸਵਾ ਦਾ ਖੇਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕਾਲਮ ਨੰਬਰ 9 ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ “ ਬਸਰਾ ਮਲਕਣ ਬਵਾਜ਼ਾ ਫਾਕ ” ਹੈ, ਜਿਸ

ਨਾਲ ਉਸ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਖਸਰਾ ਨੰ. 1643/1 ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ 2 ਵਿੱਘੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਗਿਰਵੀ ਛੁਡਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਖੇਤ ਨੰ. 21 ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਦਾ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।, ਖਟੋਨੀ ਨੰ. 54 (ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰੇਕ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਖੇਵਟ/ਖਟੋਨੀ ਨੰਬਰ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹੀ ਰਹਿਣ)। ਬਾਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਭਾਵ ਜੋ ਕਿ ਖਸਰਾ ਨੰ: 1643, 1644, 1645, 1646, 1647, 1648, 1649 ਅਤੇ 1650 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ, ਉਸ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਵਟ ਅਤੇ ਖਟੋਨੀ ਨੰਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਦੀ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਮੁੜ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ (ਮੁਦਈ) " ਬਸਰਾ ਮਲਕਣ ਬਵਾਜ਼ਾ ਕਬਜ਼ਾ " ਦਾ ਕਾਬਜ਼ ਸੀ, ਭਾਵ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਕਾਲਮ ਨੰ. 10 ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਉਸੇ ਕਾਰਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੇਤ ਨੰ. 1. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਰਾਹ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਖੇਤ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖੇਵਟ/ਖਟੋਨੀ ਨੰ. 25/59 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਵੇਂ ਲਿਆ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕੀ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਮਰਹੂਮ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਿਆਲੇ ਸਬ ਜੱਜ ਦੀ ਖੋਜ, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ 8 ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮਾਲਕ, ਭਾਵ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੁਆਰਾ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਗਲਤ ਖੋਜ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਬਚਾਓ।

(85) ਫਿਰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤੀਜੇ ਸਵਾਲ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ (ਇਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲ) ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ, ਸਿੰਘ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਗੁਆਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੇਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, 30.03.1962 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈ

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਖਾਸ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ, ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ, ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਛੁਡਾਉਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਜਿਹੇ ਖਾਸ 2013 ਦੇ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 3707 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਸੀਅਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪੂਰਵਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ, ਭਾਵ ਰਾਮ ਰਾਮ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਛੁਡਾਉਣ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ

ਵਿਚ, ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ 30 ਸਾਲ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਬਿਨਾਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੁਡਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਛੁਟਕਾਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਛੁਡਾਈ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 61 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, ਮੌਰਗੇਜ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੀ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ, ਅਜਿਹੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।

(86) ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਮੁਦਈ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਪੀ.2 (ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਆਰਗੂਮੈਂਟਸ), ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟੈਸਟਾਟਰਿਕਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਚੱਲ ਜਾਂ ਅਚੱਲ, ਮੁਦਈ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਰਹੀ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ, ਰਾਹਤ (ਸਿਰਫ ਨੋਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ) ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਕੇ ਵੰਡਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ। ਜਿਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਉਸਨੇ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਹੈਡ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਖਾਸ ਖੇਵਟ, ਖਤੋਨੀ ਅਤੇ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਰਾਹਤ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਉਸਨੇ ਖੇਵਟ/ਖਟੋਨੀ ਨੰਬਰ 25/59 (ਬਿਨਾਂ ਦਿੱਤੇ) ਵਿੱਚ ਡਿੱਗੀ ਸੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ), ਜਿਸਦਾ ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਟੈਸਟਾਟਰਿਕਸ ਦੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਿਵਾਦ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੈਡ ਨੋਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਬ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸ ਵਿੱਚ ਉਠਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਇਨੋ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗੀ, ਤਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ

ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਉਸਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣਾ।

(87) ਇਸ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸਾਰੀ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਉਸ ਖਾਸ ਜ਼ਮੀਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਸਨੇ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਖੇਵਟ/ਖਟੋਨੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। no.25/59, ਖਸਰਾ ਨੰ. 1644 (5-0), 1645 (3-0), 1646 (6-5), 1647 (6-5) ਅਤੇ 1648 (5-10) ਉਸ ਖੇਵਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ), ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(88) ਇਸ ਲਈ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ, ਰਾਮ ਦੇਵੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ

OTHERS (*Amol Rattan Singh & 1*)
ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ, ਸਿਵਾਏ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜੋ ਮੁਦਈ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਛਾ ਦੀ ਤਾਕਤ।

(89) ਇਸ ਲਈ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ, ਛੁਡਾਉਣ ਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਗਿਰਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਦਾਲਤ।

ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, RSA ਨੰ.3776 of 2013 ਨੂੰ ਵੀ ਉਪਰੋਕਤ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

(90) ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਰਿਪੋਰਟਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।